

Retrospectief van de rookverboden op open lucht plaatsen

Partnerdag Generatie Rookvrij
27.11.2025

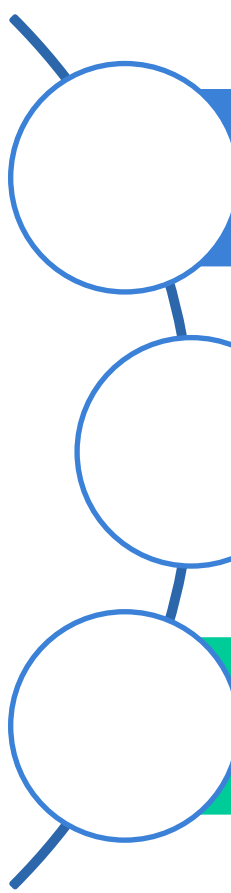
Volksgezondheid
Veiligheid van de Voedselketen
Leefmilieu

- Gericht op het terugdringen van de tabaksprevalentie onder jongeren om tot een rookvrije generatie te komen, als op een drastische vermindering van de tabaksprevalentie onder de bevolking in het algemeen;
- Concrete doelstelling om het tabaksgebruik tegen 2040 drastisch te verminderen. Dit betekent:
 - het aantal dagelijkse gebruikers van tabaksproducten terugdringen tot 5% bij de bevolking van 15 jaar en ouder;
 - het aantal personen die beginnen met tabaksproducten terugdringen tot 0% of bijna 0%.

Tegen 2028 wordt gestreefd naar een dagelijkse consumptie van tabaksconsumptie van 10% en een dagelijkse consumptie van tabaksproducten van 6% in de leeftijdsgroep van 15-24 jaar.

- Specifieke doelstelling 3: Een verbod op roken op bepaalde plaatsen in openlucht.

Implementatie regelgeving - FOD Volksgezondheid

Product regelgeving

o.a. nicotinezakjes, wegwerp e-sigaretten, gecombineerde waarschuwingen voor alle producten op basis van tabak

Verkoop

o.a. reductie van het aantal verkooppunten, display ban en verplichting tot het vragen van een leeftijdsbewijs als klant jonger dan 25 jaar lijkt

Rookvrije omgevingen

ROOKVRIJE OPEN LUCHT PLAATSEN

Wijziging van de wet van 22 december 2009 via de wet van 26 maart 2024:

- Nieuwe rookverboden in een aantal publiek toegankelijke plaatsen:
 - Op plaatsen in open lucht;
 - Aan de ingang en uitgang van bepaalde publiek toegankelijke plaatsen.

➡ Inwerkingtreding: 31/12/2024
- Rookverbod in het openbaar vervoer uitgebreid naar al het professioneel personenvervoer + toegangsverbod voor minderjarigen in rookkamers in de horeca
➡ Inwerkingtreding: 15/04/2024

Rookvrije openlucht plaatsen

- ✓ Speelterreinen
- ✓ Sportterreinen (uitgezonderd tijdens muziekfestivals die gedurende meerdere opeenvolgende dagen plaatsvinden)
- ✓ Kinderboerderijen
- ✓ Dierenparken
- ✓ Attractieparken

Plaatsen met een grote aanwezigheid van kinderen en jongeren

"Zien roken, doet roken"

Rookverbod begint:

- Vanaf de officiële ingang
- Bij gebrek aan: uitbater vrij om zelf startplaats te bepalen

! Aanduiden via signalisatie

! Belang van definities

Terreinen jeugdbeweging:

Geen wettelijk rookverbod tenzij dit speel- of sportterreinen zijn

Rookverbod geldt permanent (gelinkt aan plaats en niet aan openingsuren / activiteit)

Uitzondering: kinderboerderijen.

Parkings:

Rookverbod indien ze op de terreinen liggen

Sportterreinen:

Zie FAQ: vragen over specifieke gevallen die wel of niet onder 'sportterrein' vallen. Voorbeelden:

- Uitzending van sportwedstrijd op markt: niet
- Petanquebaan / aangelegde visvijver: wel
- Natuurlijke vijver of meer: niet
- Hondensport: niet
- Finse piste: wel
- Openbare wegen waar je kan lopen of fietsen: niet.
- Terreinen rondom zwembad of sporthal: niet, tenzij dit speel- of sportterreinen zijn.

Speelterreinen:

- Niet: zelfgemaakt speeltuig van een jeugdbeweging
- Niet: Natuurlijke speelelementen
- Wel: Speeltuigen van tijdelijke aard bv. springkasteel

Roken is verboden op open horecaterrassen in:

- Attractieparken;
- Kinderboerderijen;
- Speelterreinen;
- Dierenparken.

Geen wettelijk rookverbod op:

- Open horecaterrassen die zich bevinden op of grenzen aan sportterreinen;
- Open horecaterrassen buiten de open lucht plaatsen.

Open horecaterras met speeltuin:

- Op dat terras geen wettelijk rookverbod (zwarte zone);
- Op de speeltuin geldt wel een wettelijk rookverbod (rode zone).

! Gepaste signalisatie nodig om het onderscheid te maken tussen het horecaterras en de speeltuin

Rookzones kunnen voorzien worden.

- De rookzone mag geen doorgangszone zijn;
- De rookzone moet uit het zicht liggen en goed afgebakend zijn;
- Zonder er een gesloten plaats van te maken waarop een rookverbod van toepassing is, moet de rookzone zo ingericht worden dat de rook zich niet te veel naar rookvrije zones kan verspreiden;
- De rookzone moet duidelijk gesignaleerd worden: dit kan op alle mogelijke manieren.

Rookzone uit het zicht betekent niet dat de rookzone zelf niet zichtbaar mag zijn maar wel dat de rokers buiten het zicht moeten roken. M.a.w. de buitenkant van de rookzone mag zichtbaar zijn, maar niet de binnenkant.

Rookvrije perimeter van 10 meter vanaf de in- en uitgangen van:

- Openbare bibliotheken
- Woonzorgcentra, centra voor kortverblijf, rust- en verzorgingstehuizen
- Scholen voor basisonderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs en academies voor deeltijds kunstonderwijs;
- Kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang
- Ziekenhuizen

➤ **Zie FAQ voor meer informatie rond perimeter (beschrijving + illustraties)**

Alle in- en uitgangen die het effectief mogelijk maken om de faciliteit te betreden of te verlaten.

Obstakel: rookverbod stopt bij obstakel bv. rijbaan.

Passanten

Onderwijs: geen wettelijk rookverbod aan de in- en uitgangen van:

- volwassenenonderwijs tenzij dit doorgaat in een school voor basisonderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs of een academie voor deeltijds kunstonderwijs;
- CLB's en internaten.

Rookzones die reeds bestaan binnen de rookvrije perimeter mogen behouden worden tot 31/12/2028.

Binnenkoer: Indien het vanuit de binnenkoer niet mogelijk is om de faciliteit te verlaten, geen rookverbod vanuit de in- en uitgang naar de binnenkoer.

Gevel minder dan 10m: geen perimeter, rookverbod aan grenzen van de gevel.

Het rookverbod geldt op de **parkings** die zich binnen de rookvrije perimeter bevinden.

Kinderopvang in privéwoning: enkel rookverbod aan de in- en uitgangen – geen rookvrije perimeter – enkel rookverbod binnen de openingsuren van de kinderopvang.

Open horecaterras binnen 10 meter van een in- of uitgang: geen wettelijk rookverbod.

Vanaf **31/12/2024** moeten alle rookvrije plaatsen als zodanig gesignaleerd zijn.

Welk signalisatiemateriaal mag gebruikt worden?

- Templates FOD:
[Rookvrije plaats | FOD Volksgezondheid](#)
[Rookvrije zone 10m | FOD Volksgezondheid](#)
[Rokerszone pijl | FOD Volksgezondheid](#)
[Rokerszone | FOD Volksgezondheid](#)
- Signalisatiemateriaal Generatie Rookvrij
[Webshop | Generatie rookvrij](#)
- Eigen signalisatiemateriaal.

Signalisatie **Rookvrije perimeter: duidelijk vermelden** van rookverbod binnen de 10 meter vanaf de in- en uitgangen. De perimeter / rookvrije zone kan met een bord en/of een grondsjabloon en/of stoeptegel worden aangeduid.

Signalisatiemateriaal met een verwijzing naar de wet wordt **aangeraden**, want dit maakt het voor bezoekers duidelijk dat zij zich op een wettelijk rookvrij terrein bevinden (ten opzichte van een terrein dat niet op wettelijke maar op vrijwillige basis rookvrij is).

- [Wet 22/12/2009](#)
- Informatie op de website van de FOD: [Wetswijziging betreffende het rookverbod op publiek toegankelijke plaatsen | FOD Volksgezondheid](#) + [Gemeenschappelijke informatie en voorschriften | FOD Volksgezondheid](#)
- Communicaties via brief in april 2024 en september 2024.
- Webinars Gezond Leven en AVIQ
- FAQ : [Vragen en antwoorden over de wijzigingen van de wet op het rookverbod in publieke plaatsen | FOD Volksgezondheid](#): wordt steeds bijgewerkt.

! Opgelet ! Deze FAQ is enkel richtinggevend en vatbaar voor verfijning en gebeurlijke correctie in functie van voortschrijdende inzichten. De controle van de wetgeving wordt uitgevoerd door de Inspectiedienst die als enige bevoegd is om de conformiteit van een situatie te beoordelen. Teneinde de naleving van de wetgeving te beoordelen houdt de Inspectiedienst rekening met de lokale context op het terrein.

IMPLEMENTATIE ROOKVERBOD OPENLUCHT PLAATSEN

Handhaving controles

Controleurs en inspecteurs van de FOD
Volksgezondheid

Controle op **signalisatie + rookzones**

- 1e fase = sensibiliserend (waarschuwing)
- 2e fase = PV, indien geen effort/verbetering

Ook **rokers** worden aangesproken

Focus op plaatsen waar veel kinderen komen

Resultaten rookverbod openlucht

	Totaal aantal controles	% niet conform
Speelterrein	590	32%
Attractiepark	5	40%
Dierentuin	12	25%
Sportterrein	826	35%
Kinderboerderij	32	38%
TOTAAL	1.467	34%

Resultaten signalisatie perimeter

	Totaal aantal controles	% niet conform
Woonzorgcentra, centra voor kortverblijf, rust- en verzorgingstehuizen	293	29%
Ziekenhuizen	122	34%
Kinderdagverblijven	359	43%
Buitenschoolse opvang	97	36%
Scholen voor basisonderwijs en secundair onderwijs	1.385	33%
Scholen voor hoger onderwijs	46	28%
Academies voor deeltijds kunstonderwijs	55	27%
Openbare bibliotheken	255	45%
TOTAAL	2.612	35%

WHAT'S NEXT?

- **Rookvrije omgevingen - Wet 22.12.2009:**

- Rookverbod op terrassen:
 - Wetsontwerp in eerste lezing goedgekeurd in ministerraad;
 - Advies Raad van State ontvangen
 - Bijkomende adviezen noodzakelijk van GBA en van Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk
 - Begin 2026: overmaken van wetsontwerp aan Parlement.
- Afschaffen van rookkamers in de publiek toegankelijke instellingen (behalve instellingen voor residentiële zorg, gevangenissen, detentiecentra en gesloten opvangcentra voor verzoekers om internationale bescherming) : cfr. rookverbod op terrassen.
- Rookverbod op jeugdkampen: planning: 2026.

Contactgegevens

Annick Galante: annick.galante@health.fgov.be

Andreas Geeraerts: andreas.geeraerts@health.fgov.be

Vragen: apf.food@health.fgov.be